Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

26. september 2024*

»Appel – regler for institutionerne – Europa-Parlamentets medlemmer – officielle meddelelser fra medlemsstaterne om navnene på de valgte medlemmer – Parlamentets beføjelser – anmodning om beskyttelse af immunitet – retsakter, der ikke kan gøres til genstand for et annullationssøgsmål«

I sag C-600/22 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, iværksat den 16. september 2022,

Carles Puigdemont i Casamajó, Waterloo (Belgien),

Antoni Comín i Oliveres, Waterloo,

ved advocaten P. Bekaert og S. Bekaert samt abogado G. Boye,

appellanter,

de øvrige parter i appelsagen:

Europa-Parlamentet ved N. Görlitz, T. Lukácsi og J.-C. Puffer, som befuldmægtigede,

sagsøgt i første instans,

Kongeriget Spanien ved A. Gavela Llopis, som befuldmægtiget,

intervenient i første instans,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, C. Lycourgos, og dommerne O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot (refererende dommer), S. Rodin og L.S. Rossi,

generaladvokat: M. Szpunar,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

* Processprog: engelsk.

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 11. april 2024,

afsagt følgende

Dom

1 Med appelskriftet har Carles Puigdemont i Casamajó og Antoni Comín i Oliveres nedlagt påstand om ophævelse af Den Europæiske Unions Rets dom af 6. juli 2022, Puigdemont i Casamajó og Comín i Oliveres mod Parlamentet (T-388/19, herefter »den appellerede dom«, EU:T:2022:421), hvorved Retten afviste deres søgsmål med påstand om annullation af Europa-Parlamentets formands instruks af 29. maj 2019, hvorved de blev meddelt afslag på at gøre brug af den modtagelses- og bistandstjeneste, der tilbydes nye medlemmer af Europa-Parlamentet, og på tildeling af en midlertidig akkreditering (herefter »instruksen af 29. maj 2019«), og af det af denne institutions formand meddelte afslag på at anerkende dem som medlemmer af Europa-Parlamentet, der var indeholdt i en skrivelse af 27. juni 2019 (herefter »skrivelsen af 27. juni 2019«) (herefter samlet »de omtvistede retsakter«).

Retsforskrifter

Valgakten

2 Artikel 5 i akten om almindelige direkte valg af medlemmerne af Parlamentet (EFT 1976, L 278, s. 5), der er knyttet til Rådets afgørelse 76/787/EKSF, EØF, Euratom af 20. september 1976 (EFT 1976, L 278, s. 1), som ændret ved Rådets afgørelse 2002/772/EF, Euratom af 25. juni 2002 og af 23. september 2002 (EFT 2002, L 283, s. 1, herefter »valgakten«), fastsætter følgende:

»1. Den femårige periode, for hvilken medlemmerne af [...]Parlamentet vælges, begynder ved åbningen af den første session efter hvert valg.

[...]

2. [...]Parlamentsmedlemmernes mandater begynder og ophører samtidig med den i stk. 1 nævnte periode.«

3 Valgaktens artikel 8 bestemmer:

»Med forbehold af forskrifterne i denne akt er valgproceduren undergivet hver medlemsstats nationale forskrifter.

Disse nationale forskrifter, der eventuelt kan tage hensyn til særlige forhold i medlemsstaterne, må ikke generelt berøre valgmetodens forholdstalskarakter.«

4 Denne akts artikel 12 har følgende ordlyd:

»[...]Parlamentet prøver [p]arlamentsmedlemmernes mandater. Med henblik herpå tager [...]Parlamentet de valgresultater, der officielt er bekendtgjort af medlemsstaterne[,] til efterretning og

træffer afgørelse i eventuelle tvivlsspørgsmål, der måtte opstå på grundlag af bestemmelserne i denne akt, bortset fra tvivlsspørgsmål vedrørende de nationale bestemmelser, som denne akt henviser til.«

5 Den nævnte akts artikel 13 er affattet på følgende måde:

»1. Et mandat bliver ledigt, når et [p]arlamentsmedlems mandat udløber som følge af, at medlemmet fratræder, afgår ved døden eller fortaber sit mandat.

2. Med forbehold af de øvrige bestemmelser i denne akt fastlægger hver medlemsstat de nærmere procedurer med henblik på, at et mandat, som måtte blive ledigt i løbet af den i artikel 5 omhandlede femårige periode, besættes for resten af denne periode.

3. Når det efter en medlemsstats lovgivning udtrykkeligt fastsættes, at et medlem af [...]Parlamentet fortaber sit mandat, udløber medlemmets mandat i medfør af denne lovgivnings bestemmelser. De kompetente nationale myndigheder underretter [...]Parlamentet herom.«

Forretningsordenen

6 Artikel 3 i Parlamentets forretningsorden, 9. valgperiode (2019-2024) (herefter »forretningsordenen«), med overskriften »Valgs prøvelse« har følgende ordlyd:

»1. Efter almindeligt valg til [...]Parlamentet opfordrer [Parlamentets formand] medlemsstaternes kompetente myndigheder til straks at meddele Parlamentet navnene på de valgte medlemmer, således at alle medlemmer kan deltage i Parlamentets møder fra det første møde efter valget.

Samtidig henleder [Parlamentets formand] disse myndigheders opmærksomhed på de relevante bestemmelser i [valgakten] og opfordrer dem til at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at undgå uforenelighed med hvervet som medlem af [...]Parlamentet.

2. Medlemmer, hvis valg er meddelt Parlamentet, afgiver, inden de kan deltage i Parlamentets møder, en skriftlig erklæring om, at de ikke besidder hverv, der er uforenelige med hvervet som medlem af [...]Parlamentet, jf. [valgaktens] artikel 7, stk. 1 eller 2 [...]. Efter almindeligt valg til [...]Parlamentet afgives denne erklæring om muligt senest seks dage før Parlamentets første møde efter valget. Ethvert medlem, hvis mandat endnu ikke er prøvet, eller for hvem der ikke er truffet afgørelse om en indsigelse, og som har undertegnet den nævnte erklæring, deltager i Parlamentets og dets organers møder med fulde rettigheder.

Såfremt det på grundlag af offentligt tilgængelige oplysninger konstateres, at et medlem besidder et hverv, der er uforeneligt med hvervet som medlem af [...]Parlamentet, jf. [valgaktens] artikel 7, stk. 1 eller 2, [...] fastslår Parlamentet på grundlag af oplysninger fra formanden, at mandatet er blevet ledigt.

3. På grundlag af en betænkning fra det kompetente udvalg foretager Parlamentet omgående valgs prøvelse og træffer afgørelse om hvert enkelt nyvalgt medlems mandat og om eventuelle indsigelser indgivet på grundlag af bestemmelserne i [valgakten], bortset fra indsigelser, der i henhold til denne akt udelukkende falder ind under de nationale bestemmelser, som akten henviser til.

Betænkningen fra det kompetente udvalg udarbejdes på grundlag af de officielle meddelelser fra de enkelte medlemsstater om de samlede valgresultater med navnene på de valgte kandidater og på eventuelle suppleanter med angivelse af den rækkefølge, hvori de er valgt.

Et medlems mandat kan først erklæres gyldigt, efter at den pågældende skriftligt har afgivet erklæringer i henhold til denne artikel og bilag I til denne forretningsorden.

[...]«

7 Forretningsordenens artikel 5, der har overskriften »Privilegier og immuniteter«, har følgende ordlyd:

»[...]

2. Under udøvelsen af sine beføjelser vedrørende privilegier og immuniteter arbejder Parlamentet for at bevare sin integritet som demokratisk lovgivende forsamling og sikre medlemmernes uafhængighed under udførelsen af deres opgaver. Parlamentarisk immunitet er ikke et medlems personlige privilegium, men derimod en garanti for Parlamentets uafhængighed som helhed og for dets medlemmers uafhængighed.

[...]«

8 Forretningsordenens artikel 7, der har overskriften »Beskyttelse af privilegier og immunitet«, lyder således:

»1. I tilfælde, hvor det hævdes, at et medlems eller tidligere medlems privilegier og immuniteter er blevet krænket eller forventes at blive krænket af en medlemsstats myndigheder, kan Parlamentet i overensstemmelse med artikel 9, stk. 1, anmodes om at træffe afgørelse om, hvorvidt der rent faktisk er sket eller kan forventes at ske en krænkelse af disse privilegier og immuniteter.

2. Der kan navnlig anmodes om beskyttelse af privilegier og immuniteter, hvis det findes, at der i givet fald ville foreligge en administrativ eller anden form for begrænsning i den frie bevægelighed for medlemmer, der rejser til eller fra Parlamentets mødested, eller en administrativ eller anden form for begrænsning i forbindelse med en meningstilkendegivelse eller en stemmeafgivelse under udøvelsen af deres hverv, eller at der i givet fald ville foreligge omstændigheder henhørende under artikel 9 i protokol nr. 7 vedrørende Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter.

3. En anmodning om beskyttelse af et medlems privilegier og immuniteter kan ikke antages til behandling, hvis der allerede er modtaget en anmodning om ophævelse eller beskyttelse af det pågældende medlems immunitet for så vidt angår de samme forhold, uanset om den tidligere anmodning førte til en afgørelse eller ej.

4. Behandlingen af en anmodning om beskyttelse af et medlems privilegier og immuniteter indstilles, hvis der modtages en anmodning om ophævelse af det pågældende medlems immunitet for så vidt angår de samme forhold.

5. I tilfælde, hvor der er truffet afgørelse om ikke at beskytte et medlems privilegier og immuniteter, kan medlemmet undtagelsesvis under fremlæggelse af nyt materiale i

overensstemmelse med artikel 9, stk. 1, anmode om at få afgørelsen taget op til fornyet overvejelse. Anmodningen om fornyet overvejelse kan ikke antages til behandling, hvis der er anlagt sag til prøvelse af afgørelsen i henhold til artikel 263 [TEUF], eller hvis [Parlamentets formand] finder, at det nye fremlagte materiale ikke er tilstrækkelig underbygget til at berettige fornyet overvejelse.«

9 Samme forretningsordens artikel 8 med overskriften »Hasteforanstaltninger truffet af [Parlamentets formand] for at sikre immunitet« fastsætter følgende:

»1. I særlig hastende tilfælde, hvor et medlem er blevet anholdt eller medlemmets bevægelsesfrihed er blevet indskrænket, og dette øjensynligt er sket i strid med den pågældendes privilegier og immuniteter, kan [Parlamentets formand] efter at have rådført sig med det kompetente udvalgs formand og ordfører tage initiativ til at sikre det pågældende medlems privilegier og immuniteter. [Parlamentets formand] underretter udvalget om sit initiativ og informerer Parlamentet.

2. Når [Parlamentets formand] gør brug af de i stk. 1 omhandlede beføjelser, tager det kompetente udvalg formandens initiativ til efterretning på sit næstfølgende møde. Udvalget kan, hvis det skønner det nødvendigt, udarbejde en betænkning til Parlamentet.«

10 Forretningsordenens artikel 9 med overskriften »Procedurer vedrørende immunitet« bestemmer følgende:

»1. Enhver anmodning til [Parlamentets formand] fra en kompetent myndighed i en medlemsstat om ophævelse af et medlems immunitet eller fra et medlem eller tidligere medlem om beskyttelse af privilegier og immuniteter meddeles på plenarmødet og henvises til det kompetente udvalg.

2. Med medlemmets eller det tidligere medlems samtykke kan anmodningen fremsættes af et andet medlem, som kan repræsentere medlemmet eller det tidligere medlem på alle stadier i proceduren.

Det medlem, der repræsenterer det pågældende medlem eller tidligere medlem, er ikke inddraget i de afgørelser, som udvalget træffer.

3. Udvalget prøver straks, men under hensyn til deres forholdsmæssige kompleksitet, anmodninger om ophævelse af immunitet eller beskyttelse af privilegier og immuniteter.

4. Udvalget fremsætter forslag til en begrundet afgørelse, der skal anbefale godkendelse eller forkastelse af anmodningen om ophævelse af immunitet eller om beskyttelse af immunitet og privilegier. Der kan ikke stilles ændringsforslag. Såfremt et forslag forkastes, betragtes den modsatte afgørelse som vedtaget.

5. Udvalget kan anmode den berørte myndighed om enhver oplysning eller præcisering, som det finder nødvendig for at kunne tage stilling til, hvorvidt immuniteten bør ophæves eller beskyttes.

6. Det berørte medlem har mulighed for at blive hørt og kan forelægge ethvert dokument eller andet skriftligt materiale, som medlemmet måtte finde relevant for udvalgets stillingtagen.

Det berørte medlem må ikke være til stede under forhandlinger om anmodningen om ophævelse eller beskyttelse af vedkommendes immunitet, bortset fra ved selve høringen.

Udvalgets formand indbyder medlemmet til høringen og oplyser tidspunktet herfor. Det berørte medlem kan give afkald på retten til at blive hørt.

Undlader det berørte medlem at deltage i høringen i henhold til indbydelsen, anses medlemmet for at have givet afkald på retten til at blive hørt, medmindre vedkommende har indgivet en anmodning om fritagelse for at blive hørt på det foreslåede tidspunkt og har anført sine grunde hertil. Udvalgets formand afgør, hvorvidt en sådan anmodning om fritagelse kan accepteres på baggrund af de anførte grunde. Det berørte medlem kan ikke appellere denne afgørelse.

Imødekommer udvalgets formand anmodningen om fritagelse, indbyder formanden det berørte medlem til at blive hørt på et nyt tidspunkt. Undlader det berørte medlem at efterkomme den nye indbydelse til at blive hørt, videreføres proceduren, uden at medlemmet er blevet hørt. Herefter kan ingen yderligere anmodninger om at blive fritaget eller om at blive hørt imødekommes.

7. Ligger der flere forskellige anklagepunkter til grund for anmodningen om ophævelse eller beskyttelse af immunitet, kan der udarbejdes en særskilt afgørelse for hvert anklagepunkt. Undtagelsesvis kan det i udvalgets betænkning foreslås, at ophævelsen eller beskyttelsen af den parlamentariske immunitet udelukkende skal vedrøre den strafferetlige forfølgelse, men at medlemmet, så længe der ikke er afsagt endelig dom, ikke kan udsættes for nogen form for frihedsberøvelse, varetægtsfængsling eller anden foranstaltning, der ville forhindre den pågældende i at varetage sit mandat.

8. Udvalget kan afgive en begrundet udtalelse om den pågældende myndigheds kompetence og om, hvorvidt anmodningen kan tages under behandling, men udtaler sig under ingen omstændigheder om skyldspørgsmålet eller om det hensigtsmæssige i en strafferetlig forfølgelse på grundlag af de udtalelser eller handlinger, som medlemmet tillægges, selv ikke i tilfælde, hvor udvalget gennem prøvelsen af anmodningen opnår grundigt kendskab til selve sagen.

9. Udvalgets forslag til afgørelse optages på dagsordenen for det første møde, efter at det er indgivet. Der kan ikke stilles ændringsforslag til et sådant forslag.

Forhandlingen må kun dreje sig om grundene for og imod hvert enkelt forslag om henholdsvis ophævelse eller bevarelse af immunitet eller om beskyttelse af et privilegium eller af immunitet.

Med forbehold af artikel 173 kan det medlem, hvis privilegier eller immuniteter sagen omhandler, ikke tage ordet under forhandlingen.

Der stemmes om forslaget eller forslagene til afgørelse i betænkningen under den første afstemningstid, efter at forhandlingen er afsluttet.

Efter behandling i Parlamentet stemmes der særskilt om hvert enkelt forslag i betænkningen. Forkastes et forslag, betragtes den modsatte afgørelse som vedtaget.

10. [Parlamentets formand] meddeler straks Parlamentets afgørelse til det pågældende medlem og til den pågældende medlemsstats kompetente myndighed og anmoder om at blive holdt underrettet om enhver udvikling og om, hvilke retsafgørelser der træffes, i sagen. Så snart [Parlamentets formand] har modtaget disse oplysninger, giver formanden på den m[å]de, formanden finder mest hensigtsmæssig, Parlamentet meddelelse herom, om nødvendigt efter at have hørt det kompetente udvalg.

11. Udvalget behandler sagen og alle modtagne dokumenter med den største fortrolighed. Udvalgets behandling af procedurer vedrørende immunitet finder altid sted for lukkede døre.

12. Parlamentet behandler kun anmodninger om ophævelse af et medlems immunitet, som er blevet fremsendt til det af medlemsstaternes dømmende myndigheder eller faste repræsentationer.

13. Udvalget udarbejder principper for anvendelsen af denne artikel.

14. Enhver forespørgsel fra en kompetent myndighed om rækkevidden af medlemmernes privilegier eller immuniteter behandles i overensstemmelse med ovennævnte regler.«

11 Artikel 4, stk. 1, i bilag I til forretningsordenen med overskriften »Adfærdskodeks for [...]Parlamentets medlemmer vedrørende økonomiske interesser og interessekonflikter« bestemmer:

»Af hensyn til gennemsigtigheden afgiver [...]Parlamentets medlemmer på deres personlige ansvar en erklæring om økonomiske interesser til formanden inden udløbet af den første mødeperiode efter valget til [...]Parlamentet [...] (eller, i løbet af valgperioden, inden for 30 dage efter deres indtræden i Parlamentet) ved hjælp af den formular, som [denne institutions præsidium] vedtager i henhold til artikel 9. De underretter [Parlamentets formand] om enhver ændring, der har konsekvenser for deres erklæring, senest ved udgangen af den måned, der følger efter denne ændring.«

Den spanske valglov

12 Ley orgánica 5/1985 del Régimen Electoral General (lov nr. 5/1985 om det almindelige valgsystem) af 19. juni 1985 (BOE nr. 147 af 20.6.1985, s. 19110, herefter »den spanske valglov«) bestemmer følgende i artikel 224:

»1. Junta Electoral Central [(den centrale valgkommission, Spanien)] skal senest den 20. dag efter valget optælle stemmerne på nationalt plan, fordele de pågældende mandater til hver kandidat og bringe bekendtgørelse om de valgte kandidater.

2. Senest fem dage efter bekendtgørelsen skal de valgte kandidater over for [den centrale valgkommission] aflægge ed eller løfte om troskab mod Constitución española [(den spanske forfatning)]. Hvis den valgte kandidat til [...]Parlamentet ikke ved udløbet af denne frist har aflagt ed eller løfte om troskab mod [den spanske forfatning], erklærer [den centrale valgkommission] den pågældendes mandat ledigt og suspenderer alle de privilegier, der måtte tilkomme kandidaten som følge af hvervet, indtil den pågældende har aflagt ed.

[...]«

Tvistens baggrund

13 Tvistens baggrund er fremstillet i den appellerede doms præmis 13-36. Den kan til brug for den foreliggende dom sammenfattes som følger.

14 Carles Puigdemont i Casamajó var præsident for Generalitat de Cataluña (regeringen i den selvstyrende region Catalonien, Spanien), og Antoni Comín i Oliveres var medlem af Gobierno autonómico de Cataluña (regeringen i den selvstyrende region Catalonien, Spanien), da Parlamento de Cataluña vedtog Ley 19/2017 reguladora del referéndum de autodeterminación (det catalanske parlaments lov nr. 19/2017 om folkeafstemningen om selvbestemmelse) af 6. september 2017 (DOGC nr. 7449A af 6.9.2017, s. 1) og Ley 20/2017 del Parlamento de Cataluña, de transitoriedad jurídica y fundacional de la República (det catalanske parlaments lov nr. 20/2017 om republikkens retlige og grundlæggende overgang) af 8. september 2017 (DOGC nr. 7451A af 8.9.2017, s. 1), samt da der den 1. oktober 2017 blev afholdt folkeafstemning om selvbestemmelse i henhold til den førstnævnte af disse love, hvis bestemmelser i mellemtiden var blevet suspenderet ved en afgørelse fra Tribunal Constitucional (forfatningsdomstol, Spanien).

15 Efter vedtagelsen af de nævnte love og afholdelsen af folkeafstemningen indledte Ministerio Fiscal (anklagemyndighed, Spanien), Abogado del Estado (statens advokat, Spanien) og det politiske parti VOX en straffesag mod bl.a. appellanterne, der foreholdtes at have begået strafbare forhold i form af bl.a. »tilskyndelse til oprør« og »underslæb med offentlige midler«.

16 Ved kendelse af 9. juli 2018 erklærede Tribunal Supremo (øverste domstol, Spanien) appellanterne udeblevne efter deres udrejse fra Spanien og udsatte straffesagen, indtil de var fundet.

17 Efterfølgende blev appellanterne ved valget til Parlamentet, som i Spanien blev afholdt den 26. maj 2019, valgt som kandidater på listen for den koalition, som de var ledere af, nemlig Lliures per Europa (Junts) (frie for Europa (sammen)). Denne liste opnåede to pladser i Parlamentet.

18 Ved instruks af 29. maj 2019 oplyste Parlamentets formand over for denne institutions generalsekretær, at der skulle gives alle de i Spanien valgte kandidater afslag på adgang til »velkomstområdet« (*welcome village*) og på den bistand, der ydes nyvalgte medlemmer af Parlamentet (herefter »den særlige modtagelsestjeneste«), og at deres akkreditering skulle udsættes, indtil det tidspunkt, hvor det officielt blev bekræftet, at de var valgt i overensstemmelse med valgaktens artikel 12. Appellanterne kunne således ikke benytte den særlige modtagelsestjeneste og fik afslag på adgang til »velkomstområdet« samt på tildeling af en midlertidig akkreditering og et midlertidigt adgangskort.

19 Den 13. juni 2019 vedtog den centrale valgkommission en afgørelse om »[b]ekendtgørelse om personer valgt som medlemmer af Europa-Parlamentet ved valget den 26. maj 2019« (herefter »bekendtgørelsen af 13. juni 2019«), hvoraf fremgik, at den i overensstemmelse med den spanske valglovs artikel 224, stk. 1, og ifølge stemmetallene i de konsoliderede optællinger fra alle provinsvalgkommissionerne havde foretaget en ny stemmeoptælling på nationalt plan, fordelt de pågældende mandater til hver kandidat og bragt en bekendtgørelse om de valgte kandidater med navns nævnelse, heriblandt appellanterne. Bekendtgørelsen af 13. juni 2019 angav ligeledes, at de valgte kandidater skulle aflægge ed om troskab mod den spanske forfatning i overensstemmelse med den spanske valglovs artikel 224, stk. 2, den 17. juni 2019.

20 Ved skrivelse af 14. juni 2019 anmodede appellanterne Parlamentets formand om at tage resultaterne af valget den 26. maj 2019, således som anført i bekendtgørelsen af 13. juni 2019, til efterretning, at trække instruksen af 29. maj 2019 tilbage, således at de kunne få adgang til

Parlamentets lokaler og benytte den særlige modtagelsestjeneste, og at lade dem indtage deres pladser og nyde de rettigheder, der var knyttet til deres status som medlem af Parlamentet, fra den 2. juli 2019, dvs. datoen for åbningen af det første plenarmøde efter valget den 26. maj 2019.

21 Den 15. juni 2019 afslog undersøgelsesdommeren ved Tribunal Supremo (øverste domstol) en anmodning fra appellanterne om at tilbagekalde de nationale arrestordrer, der var udstedt mod dem af de spanske straffedomstole, med henblik på domfældelse i forbindelse med den straffesag, der er nævnt i præmis 15 ovenfor.

22 Den 17. juni 2019 meddelte den centrale valgkommission Parlamentet listen over de i Spanien valgte kandidater (herefter »meddelelsen af 17. juni 2019«). Appellanternes navne figurerede ikke herpå.

23 Den 20. juni 2019 gav den centrale valgkommission appellanterne afslag på at aflægge ed om troskab med den spanske forfatning, som det kræves i henhold til den spanske valglovs artikel 224, stk. 2, ved at afgive en skriftlig erklæring for notar i Belgien eller ved hjælp af befuldmægtigede udpeget ved fuldmagt oprettet for notar i Belgien, idet denne ed ifølge kommissionen skulle aflægges ved personligt fremmøde.

24 Samme dag meddelte den centrale valgkommission Parlamentet, at appellanterne ikke havde aflagt ed om troskab mod den spanske forfatning, og at den i overensstemmelse med den spanske valglovs artikel 224, stk. 2, havde erklæret appellanternes mandat i Parlamentet ledigt, samt at alle de privilegier, der måtte tilkomme dem som følge af hvervet, var suspenderet midlertidigt, indtil de havde aflagt denne ed (herefter »meddelelsen af 20. juni 2019«).

25 Ved skrivelse af 20. juni 2019 anmodede appellanterne Parlamentets formand om på grundlag af forretningsordenens artikel 8 at træffe enhver nødvendig hasteforanstaltning til at bekræfte deres privilegier og immuniteter og navnlig beskytte disse privilegier og immuniteter, at erklære, at de nationale arrestordrer mod dem krænkede de nævnte privilegier og immuniteter, som de var tillagt i henhold til artikel 9 i protokol (nr. 7) vedrørende Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter (herefter »protokollen vedrørende privilegier og immuniteter«), at erklære, at denne protokols artikel 9, stk. 2, beskyttede parlamentsmedlemmerne mod enhver retsligt fastsat begrænsning af deres frie bevægelighed, som kunne forhindre dem i at opfylde de nødvendige formaliteter ved overtagelsen af deres hverv, og endelig straks at meddele de kompetente spanske myndigheder sin afgørelse.

26 Ved skrivelse af 24. juni 2019 gentog appellanterne i det væsentlige samtlige anmodninger, som de tidligere havde fremsat i deres skrivelser af 14. og 20. juni 2019, der ikke var blevet besvaret.

27 Ved skrivelse af 27. juni 2019 besvarede Parlamentets formand skrivelserne af 14., 20. og 24. juni 2019, idet han i det væsentlige over for appellanterne oplyste, at han ikke kunne behandle dem som kommende parlamentsmedlemmer, idet deres navne ikke fremgik af den liste over valgte kandidater, som de spanske myndigheder officielt havde fremsendt.

28 Den 28. juni 2019 anlagde appellanterne et søgsmål ved Retten, der blev registreret under sagsnr. T-388/19, med påstand om annullation af dels instruksen af 29. maj 2019, dels forskellige retsakter, der ifølge appellanterne var indeholdt i skrivelsen af 27. juni 2019, nemlig for det første Parlamentets formands afslag på at tage resultaterne af valget den 26. maj 2019 til efterretning, for det andet Parlamentets formands erklæring om, at hvert af appellanternes mandat var ledigt, for det tredje Parlamentets formands afslag på at tillade appellanterne at indtræde deres hverv,

udøve deres mandat som parlamentsmedlemmer og deltage i Parlamentets møder fra åbningen af den første mødeperiode efter valget den 26. maj 2019 og for det fjerde Parlamentets formands afslag på hurtigt på grundlag af forretningsordenens artikel 8 at tage initiativ til at bekræfte deres privilegier og immuniteter.

29 Samme dag indgav appellanterne ud over stævningen også en anmodning om foreløbige forholdsregler, der blev registreret under sagsnr. T-388/19 R, med påstand om udsættelse af gennemførelsen af for det første Parlamentets formands afgørelse om ikke at tage hensyn til de resultater, som officielt var blevet bekendtgjort af Kongeriget Spanien, af valget til Parlamentet den 26. maj 2019 og den efterfølgende afgørelse om at tage hensyn til en anden og ufuldstændig liste over valgte medlemmer, som de spanske myndigheder meddelte den 17. juni 2019, for det andet Parlamentets formands afgørelse om at anse meddelelsen af 20. juni 2019 for at fratage bekendtgørelsen af appellanterne som valgte medlemmer af Parlamentet dens retsvirkninger og for det tredje Parlamentets afgørelse om afslag på i overensstemmelse med forretningsordenens artikel 3, stk. 2, at sikre appellanternes ret til at deltage i Parlamentets og dets organers møder med fulde rettigheder fra åbningen af den parlamentariske session, og indtil der er truffet afgørelse om de indsigelser, der er indbragt for Parlamentet og de spanske retslige myndigheder. Appellanterne anmodede ligeledes om, at det blev pålagt Parlamentet at træffe alle nødvendige foranstaltninger, herunder at bekræfte deres privilegier og immuniteter i henhold til artikel 9 i protokollen vedrørende privilegier og immuniteter, med henblik på at give dem mulighed for at deltage i Parlamentets møder fra åbningen af den første mødeperiode efter valget.

30 Ved e-mail af 10. oktober 2019 sendte parlamentsmedlem Diana Riba i Giner på appellanternes vegne Parlamentets formand, der var blevet valgt den 3. juli 2019, og formanden og næstformanden for denne institutions Retsudvalg en anmodning fra 38 parlamentsmedlemmer fra forskellige medlemsstater og forskellige politiske partier, som hun tilhørte, om bl.a., at Parlamentet på grundlag af forretningsordenens artikel 9 skulle beskytte appellanternes parlamentariske immunitet, jf. artikel 9, stk. 1 og 2, i protokollen vedrørende privilegier og immuniteter.

31 Den 14. oktober 2019 udstedte undersøgelsesdommeren ved afdelingen for straffesager under Tribunal Supremo (øverste domstol) en national arrestordre, en europæisk arrestordre og en international arrestordre mod Carles Puigdemont i Casamajó med henblik på domfældelse i forbindelse med den straffesag, der er nævnt i denne doms præmis 15. De samme arrestordrer blev udstedt mod Antoni Comín i Oliveres den 4. november 2019. Carles Puigdemont i Casamajó og Antoni Comín i Oliveres blev varetægtsfængslet i Belgien henholdsvis den 17. oktober og den 7. november 2019 og løsladt med betingelser samme dag.

32 Ved to enslydende skrivelser af 10. december 2019, hvoraf den ene var adresseret til Diana Riba i Giner og den anden til samtlige 38 medlemmer, der er nævnt i denne doms præmis 30, oplyste Parlamentets formand, at han ikke kunne anse appellanterne for medlemmer af Parlamentet, idet der ikke forelå en officiel meddelelse fra de spanske myndigheder om, at de var blevet valgt.

33 Ved dom af 19. december 2019, Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115), fastslog Domstolen bl.a., at en person, som officielt var blevet erklæret valgt til Parlamentet, men som efter en sådan erklæring om valg ikke havde fået tilladelse til at opfylde visse krav, som var fastsat i national ret, og til at rejse til Parlamentet for at deltage i dettes første session, skulle anses for at nyde immunitet i henhold til artikel 9, stk. 2, i protokollen vedrørende privilegier og immuniteter.

34 Ved kendelse af 1. juli 2019, Puigdemont i Casamajó og Comín i Oliveres mod Parlamentet (T-388/19 R, EU:T:2019:467), forkastede Rettens præsident den anmodning om foreløbige forholdsregler, der er nævnt i præmis 29 ovenfor, og udsatte afgørelsen om sagsomkostningerne.

35 Ved kendelse af 20. december 2019, Puigdemont i Casamajó og Comín i Oliveres mod Parlamentet (C-646/19 P(R), EU:C:2019:1149), ophævede Domstolens vicepræsident kendelsen afsagt af Rettens præsident den 1. juli 2019 (T-388/19 R, EU:T:2019:467), hjemviste sagen til Retten og udsatte afgørelsen om sagsomkostningerne.

36 Parlamentets formand meddelte på plenarmødet den 13. januar 2020, at denne institution efter dommen af 19. december 2019, Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115), tog til efterretning, at appellanterne var valgt til Parlamentet med virkning fra den 2. juli 2019 (herefter »anerkendelsen af 13. januar 2020«).

37 Den 20. februar 2020 anlagde appellanterne søgsmål med påstand om annullation af skrivelsen af 10. december 2019 til Diana Riba i Giner fra Parlamentets formand. Sagen blev registreret under sagsnr. T-115/20.

38 Ved kendelse af 19. marts 2020, Puigdemont i Casamajó og Comín i Oliveres mod Parlamentet (T-388/19 R-RENV, EU:T:2020:114), fastslog Rettens præsident efter hjemvisning af kendelsen af 20. december 2019, Puigdemont i Casamajó og Comín i Oliveres mod Parlamentet (C-646/19 P(R), EU:C:2019:1149), at det, henset til anerkendelsen af 13. januar 2020, ikke længere var fornødent at træffe afgørelse om anmodningen om foreløbige forholdsregler, og udsatte afgørelsen om sagsomkostningerne.

39 Ved den appellerede dom forkastede Retten nærmere bestemt det i denne doms præmis 28 nævnte søgsmål med den begrundelse, at det var rettet mod retsakter, der ikke kunne gøres til genstand for et annullationssøgsmål på grundlag af artikel 263 TEUF.

Retsforhandlingerne for Domstolen og parternes påstande

40 Appellanterne har nedlagt følgende påstande:

– Den appellerede dom ophæves.

– Sagen hjemvises til Retten, eller subsidiært annulleres de omtvistede retsakter.

– Parlamentet og Kongeriget Spanien tilpligtes at betale sagsomkostningerne, eller subsidiært udsættes afgørelsen om sagsomkostningerne.

41 Parlamentet har nedlagt følgende påstande:

– Appellen afvises.

– Appellanterne tilpligtes at betale sagsomkostningerne i forbindelse med appellen.

42 Kongeriget Spanien har nedlagt følgende påstande:

– Appellen afvises eller forkastes subsidiært som ugrundet.

– Appellanterne tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

Om appellen

43 Appellanterne har til støtte for deres appel fremsat fire anbringender. Med det første anbringende har de anfægtet Rettens begrundelse for at afvise deres påstand om annullation af de omtvistede retsakter med den begrundelse, at disse retsakter ikke havde ændret deres retsstilling. Med det andet anbringende har de subsidiært nedlagt påstand om, at Domstolen skal ændre den praksis, der følger af dom af 30. april 2009, Italien og Donnici mod Parlamentet (C-393/07 og C-9/08, EU:C:2009:275), og har, såfremt dette ikke imødekommes, gjort gældende, at valgaktens artikel 12 er ulovlig. Med det tredje anbringende har appellanterne kritiseret Rettens begrundelse for at fastslå, at den omstændighed, at Parlamentets formand ikke vedtog et hasteinitiativ med henblik på at sikre deres privilegier og immuniteter på grundlag af forretningsordenens artikel 8, ikke kunne gøres til genstand for et annullationssøgsmål. Endelig har de med det fjerde anbringende kritiseret Retten for, at den fastslog, at deres argumentation, hvorved de anfægtede Parlamentets formands angivelige afslag på at videresende deres anmodning om beskyttelse af deres privilegier og immuniteter til denne institutions kompetente udvalg, var rettet mod en ikkeeksisterende retsakt, idet de berørte personer ikke havde indgivet en sådan anmodning på grundlag af forretningsordenens artikel 7 og 9.

Formaliteten vedrørende appellen

Parternes argumenter

44 Kongeriget Spanien har principalt gjort gældende, at appellen skal afvises i sin helhed, i det væsentlige med den begrundelse, at den ikke opfylder de krav, der er fastsat i artikel 256, stk. 1, første afsnit, TEUF samt i artikel 168, stk. 1, litra d), og artikel 169, stk. 2, i Domstolens procesreglement, idet den ikke tilstrækkeligt præcist og klart angiver, hvilke præmisser der anfægtes i den appellerede dom, og de retlige argumenter, der ligger til grund for deres påstand. Kongeriget Spanien har ligeledes gjort gældende, at appellen blot gentager de anbringender og argumenter, der allerede er blevet fremført for Retten, således at appellen i realiteten udgør en anmodning om fornyet prøvelse af de i stævningen for Retten fremsatte påstande, hvilket ligger uden for Domstolens kompetence under en appelsag.

45 Parlamentet og Kongeriget Spanien har i deres argumentation som svar på de forskellige anbringender, som appellanterne har fremsat, ligeledes gjort gældende, at disse anbringender for en stor dels vedkommende ikke kan antages til realitetsbehandling.

Domstolens bemærkninger

46 Selv om det er korrekt, at appellanternes skriftlige indlæg til dels ligner en anmodning om fornyet prøvelse af den stævning, der blev indgivet til Retten, og forekommer forvirrende og overflødigt, skal det imidlertid fastslås, at appellen i sin helhed såvel som den principale argumentation, der er fremført til støtte for hvert af appelanbringenderne, nævner de præmisser i den appellerede dom, der kritiseres, og at den på en tilstrækkelig præcis måde til, at Domstolen kan træffe afgørelse, redegør for de retlige argumenter, hvormed appellanterne ønsker at anfægte dem.

47 Under disse omstændigheder skal det fastslås, at i modsætning til, hvad Kongeriget Spanien har gjort gældende, tilsidesætter appellen i sin helhed ikke de krav, der er fastsat i artikel 256, stk. 1, første afsnit, TEUF samt i procesreglementets artikel 168, stk. 1, litra d), og artikel 169, stk. 2. Dette er heller ikke tilfældet for så vidt angår den argumentation, der er fremført til støtte for hvert enkelt appelanbringende.

48 Det følger heraf, at Parlamentets og Kongeriget Spaniens formalitetsindsigelser skal forkastes.

Realiteten

Det første anbringende

– *Parternes argumenter*

49 Med det første anbringende har appellanterne i det væsentlige gjort gældende, at Retten i den appellerede dom begik retlige fejl, henset til artikel 263 TEUF og artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«), begik fejl ved den retlige kvalificering og foretog forskellige urigtige gengivelser ved at fastslå, at de omtvistede retsakter ikke kunne gøres til genstand for et annullationssøgsmål med den begrundelse, at de ikke havde medført en ændring af deres retsstilling.

50 Hvad i første række angår skrivelsen af 27. juni 2019 har appellanterne principalt kritiseret Retten for at have fastslået, at Parlamentets formand var forpligtet til at notere sig meddelelserne af 17. og 20. juni 2019, som afspejlede de spanske myndigheders holdning, hvorefter appellanterne ikke var en del af de valgte medlemmer, idet de ikke havde aflagt den ed om troskab mod den spanske forfatning, der er fastsat i den spanske valglovs artikel 224, stk. 2, og ikke resultaterne af 13. juni 2019, der afspejlede de afgivne stemmer ved valget den 26. maj 2019. I denne henseende er den appellerede dom behæftet med en retlig fejl og en urigtig gengivelse, for så vidt som den hviler på den opfattelse, at meddelelserne af 17. og 20. juni 2019 afspejlede resultaterne af valget den 26. maj 2019.

51 Appellanterne har gjort gældende, at de i henhold til valgaktens artikel 5, stk. 1, under alle omstændigheder havde ret til midlertidigt at deltage i møderne sammen med Parlamentets øvrige medlemmer fra den session, der blev indledt den 2. juli 2019, selv om deres mandat endnu ikke var blevet prøvet. Den efterfølgende vedtagelse af retsakten af 13. januar 2020 bekræfter denne fortolkning.

52 Ifølge appellanterne begik Retten ligeledes en retlig fejl med hensyn til artikel 223 TEUF og foretog i den appellerede dom en urigtig gengivelse ved at fastslå, at fastlæggelsen af de betingelser eller krav, som Parlamentets medlemmer skal opfylde, før de kan tiltræde deres hverv, henhørte under en delt kompetence med medlemsstaterne, selv om der er tale om Unionens enekompetence. Som det fremgår af dom af 19. december 2019, Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115), og af kendelse af 20. december 2019, Puigdemont i Casamajó og Comín i Oliveres mod Parlamentet (C-646/19 P(R), EU:C:2019:1149), er spansk ret i strid med EU-retten, for så vidt som den indfører yderligere krav i forhold til dem, der er fastsat i EU-retten, og som ikke henhører under den nationale valgprocedure, idet denne procedure ifølge appellanterne afsluttes med bekendtgørelsen af resultaterne. Appellanterne er af den opfattelse, at det i henhold til valgaktens artikel 12 påhvilede Parlamentet at tage stilling til dette spørgsmål, idet det havde karakter af et

tvivlsspørgsmål, der blev indbragt for Parlamentet på grundlag af denne akt. Retten undlod i den appellerede dom at træffe afgørelse og begik en retlig fejl samt tilsidesatte chartrets artikel 47, idet den forkastede argumentationen om, at Kongeriget Spanien ikke havde kompetence til at fastsætte det krav om, at der skal aflægges ed om troskab mod den spanske forfatning, som er fastsat i den spanske valglovs artikel 224, stk. 2, som irrelevant.

53 Appellanterne er i øvrigt af den opfattelse, at Retten ulovligt erstattede begrundelsen i skrivelsen af 27. juni 2019 og gengav dens ordlyd urigtigt ved i flere præmisser i den appellerede dom at anføre, at den ikke var baseret på konstateringen af, at appellanterne ikke havde opnået status som medlem af Europa-Parlamentet, men alene på konstateringen af, at de ikke opfyldte de formelle betingelser for at udøve deres mandater.

54 Appellanterne har endvidere gjort gældende, at den appellerede dom er behæftet med en urigtig gengivelse og en selvmodsigende begrundelse, og at den tilsidesætter valgaktens artikel 8 og 12, chartrets artikel 39, stk. 2, og dom af 30. april 2009, Italien og Donnici mod Parlamentet (C-393/07 og C-9/08, EU:C:2009:275), for så vidt som Retten fastslog, at Parlamentet ikke kunne tage de valgresultater, der var bekendtgjort den 13. juni 2019, til efterretning, selv om denne bekendtgørelse ikke var blevet anfægtet og udgjorde den eneste retligt bindende retsakt, som den skulle tage hensyn til, med undtagelse af meddelelserne af 17. og 20. juni 2019, som ikke var bindende for Parlamentet. Den omstændighed, at Kongeriget Spanien har tilsidesat sin forpligtelse til loyalt samarbejde ved ikke at meddele Parlamentet de resultater, der officielt blev bekendtgjort den 13. juni 2019, fritager ikke denne institution for at tage resultaterne til efterretning.

55 Hvis det antages, at det var nødvendigt at underrette Parlamentet om resultaterne, hvilket appellanterne har bestridt, er de af den opfattelse, at bekendtgørelsen af 13. juni 2019 i modsætning til, hvad der fremgår af den appellerede doms begrundelse, under alle omstændigheder var tilstrækkelig til, at Parlamentet var forpligtet til at tage til efterretning, at de var blevet valgt som medlemmer af Europa-Parlamentet.

56 Appellanterne har endvidere gjort gældende, at den appellerede doms præmisser svarer til at fastslå, at Parlamentet skal tage en hvilken som helst retsakt fra de nationale myndigheder til efterretning, selv dem, som disse myndigheder har vedtaget uden den fornødne kompetence, hvilket er i strid med dom af 9. marts 1978, Simmenthal (106/77, EU:C:1978:49). De er af den opfattelse, at disse præmisser ligeledes er i strid med den omstændighed, at EU-retten, navnlig artikel 223, stk. 2, TEUF og artikel 232 TEUF, ikke – end ikke midlertidigt – tillader medlemsstaterne at suspendere et parlamentsmedlems mandat og herved ændre antallet af medlemmer og dermed Parlamentets sammensætning. De har i denne forbindelse gjort gældende, at den sag, der gav anledning til dom af 3. december 1992, Oleificio Borelli mod Kommissionen (C-97/91, EU:C:1992:491), adskiller sig fra den foreliggende sag.

57 Appellanterne har ligeledes gjort gældende – idet de samtidig har anført, at dette punkt vedrører sagens realitet og ikke overholdelsen af betingelserne for at antage annullationssøgsmålet til realitetsbehandling i henhold til artikel 263 TEUF – at den beslutning, som Parlamentets formand efter deres opfattelse traf om at forhindre dem i at deltage i denne institutions arbejde, har medført en »særlig alvorlig og hidtil uset« tilsidesættelse af chartrets artikel 39, stk. 2, og af valgaktens artikel 1, stk. 3, vedrørende deres valgbarhed, som er i strid med de standpunkter, der er indtaget af De Forenede Nationers Menneskerettighedskomité og Den Europæiske Kommission for Demokrati gennem Ret (»Venedigkommissionen«).

58 Endelig behæftede Retten også den appellerede dom med en urigtig gengivelse eller tilsidesatte i det mindste rækkevidden af de skriftlige indlæg, som den havde fået forelagt, ved at fastslå, at det var ubestridt, at appellanterne ikke havde overholdt den spanske valglovs artikel 224, stk. 2, selv om der verserede et søgsmål herom for Tribunal Constitucional (forfatningsdomstol).

59 Hvad i anden række angår instruksen af 29. maj 2019 har appellanterne gjort gældende, at denne retsakt, som berørte dem umiddelbart og individuelt, var uløseligt forbundet med skrivelsen af 27. juni 2019, og at Retten gengav de faktiske omstændigheder urigtigt eller i det mindste forvanskede dem og behæftede den appellerede dom med en selvmodsigende begrundelse ved at fastslå, at virkningerne af denne instruks var ophørt den 17. juni 2019. Dommens præmisser er ligeledes behæftet med åbenbare retlige fejl, for så vidt som det heri anføres, at instruksen af 29. maj 2019 ikke var årsagen til, at det var umuligt for appellanterne at tiltræde deres hverv.

60 Parlamentet og Kongeriget Spanien er af den opfattelse, at den argumentation, som appellanterne har anført til støtte for deres første anbringende, skal forkastes.

– *Domstolens bemærkninger*

61 Hvad i første række angår skrivelsen af 27. juni 2019 skal det fremhæves, at Parlamentet i overensstemmelse med artikel 5, stk. 1 og 2, TEU og artikel 13, stk. 2, TEU handler inden for rammerne af de beføjelser, som er tillagt det ved traktaterne.

62 Hvad angår valg af medlemmer til Parlamentet reguleres processen, når der ikke er vedtaget en ensartet valgprocedure, i hver enkelt medlemsstat fortsat af de nationale bestemmelser – med forbehold af bestemmelserne i valgakten – i overensstemmelse med denne akts artikel 8 (dom af 22.12.2022, Junqueras i Vies mod Parlamentet, C-115/21 P, EU:C:2022:1021, præmis 60).

63 Det fremgår af den nævnte akts artikel 12, at Parlamentet »tager [...] de valgresultater, der officielt er bekendtgjort af medlemsstaterne, til efterretning og træffer afgørelse i eventuelle tvivlsspørgsmål, der måtte opstå på grundlag af bestemmelserne [heri], bortset fra tvivlsspørgsmål vedrørende de nationale bestemmelser, som denne akt henviser til«.

64 Som Domstolen allerede har fastslået i forbindelse med valgakten udelukker udtrykket »tage til efterretning« enhver skønsmargen fra Parlamentets side med hensyn til at udpege de valgte medlemmer, idet de nationale myndigheder er enekompetente hertil i overensstemmelse med den procedure, der er fastsat i national ret (jf. i denne retning dom af 30.4.2009, Italien og Donnici mod Parlamentet, C-393/07 og C-9/08, EU:C:2009:275, præmis 55 og 56 og den deri nævnte retspraksis).

65 Det fremgår af selve ordlyden af valgaktens artikel 12, at det i denne sammenhæng alene tilkommer Parlamentet at træffe afgørelse om de tvivlsspørgsmål, der opstår på grundlag af valgakten. Denne institution har derimod ingen kompetence til at kontrollere, om den nationale valgprocedure eller de nationale myndigheders bekendtgørelse af resultaterne er lovlig eller i overensstemmelse med EU-retten (jf. i denne retning dom af 30.4.2009, Italien og Donnici mod Parlamentet, C-393/07 og C-9/08, EU:C:2009:275, præmis 55-57, 60, 67 og 68). Dette gælder også i de tilfælde, hvor valgakten selv henviser til national ret.

66 Gennemførelsen af den kompetencefordeling mellem Unionen og medlemsstaterne, der er fastsat i valgakten, er bl.a. sikret ved forretningsordenens artikel 3, som i stk. 1 bestemmer, at medlemsstaternes kompetente myndigheder meddeler Parlamentet navnene på de valgte

medlemmer. Herefter underkastes kun de medlemmer, hvis navne er opført på den liste, som de nationale myndigheder har fremsendt, de formaliteter, der er fastsat i forretningsordenens artikel 3, stk. 2 og 3, hvilket bl.a. indebærer, at der skal foretages valgs prøvelse for disse medlemmer.

67 Den omstændighed, at den liste, som de nationale myndigheder har fremsendt til Parlamentet, ikke svarer til de valgresultater, der officielt er bekendtgjort af en medlemsstat, i strid med, hvad der er fastsat i valgaktens artikel 12, eller mere generelt, at denne liste er behæftet med fejl eller udeladelser, gør det ikke muligt for denne institution at se bort fra navnene på de valgte medlemmer, som officielt er blevet meddelt den af de nationale myndigheder.

68 Ud over at det i praksis ville være en umulig opgave for Parlamentet at kontrollere rigtigheden af den liste over valgte medlemmer, som medlemsstaterne har fremsendt, ville dette være ensbetydende med at give denne institution mulighed for at kontrollere, om den nationale valgprocedure er forenelig med EU-retten, og dermed resultaterne af de valg, der er omfattet af denne procedure, hvilket ville være i strid med den fordeling af kompetencer mellem Unionen og medlemsstaterne, der er fastsat i valgakten.

69 Inden for rammerne af det fuldstændige system af retsmidler, der er indført i EU-retten, tilkommer en sådan kontrol udelukkende de nationale retter – i givet fald efter en præjudiciel forelæggelse for Domstolen i henhold til artikel 267 TEUF – eller Domstolen i forbindelse med et traktatbrudssøgsmål på grundlag af artikel 258 TEUF (jf. i denne retning analogt kendelse afsagt af Domstolens vicepræsident den 8.10.2020, Junqueras i Vies mod Parlamentet, C-201/20 P (R), EU:C:2020:818, præmis 66).

70 Det er i lyset af disse betragtninger, at appellanternes argumentation vedrørende skrivelsen af 27. juni 2019 skal undersøges.

71 Ved den appellerede dom fandt Retten i det væsentlige, at skrivelsen af 27. juni 2019 ikke havde ændret appellanternes retsstilling, og at den derfor ikke kunne gøres til genstand for et annullationssøgsmål på grundlag af artikel 263 TEUF, eftersom Parlamentets formand, således som den navnlig fastslog i denne doms præmis 104, 114 og 117-119, blot havde taget den liste over valgte medlemmer, som de spanske myndigheder havde fremsendt til ham den 17. og 20. juni 2019, og som for ham udgjorde en allerede eksisterende situation, til efterretning, således som han var forpligtet til.

72 Retten præciserede i den appellerede doms præmis 130 og 131, at selv hvis kravet i den spanske valglovs artikel 224, stk. 2, om at aflægge ed om troskab mod den spanske forfatning er i strid med EU-retten, idet det ikke er en del af den nationale valgprocedure, der henhører under medlemsstaternes kompetence, tilkom det hverken Parlamentet og dermed heller ikke Retten inden for rammerne af det søgsmål, der var indbragt for den, at tage stilling til dette spørgsmål, idet en sådan anfægtelse skulle afgøres af de nationale retter – i givet fald efter en præjudiciel forelæggelse for Domstolen – eller direkte af Domstolen i forbindelse med et traktatbrudssøgsmål på grundlag af artikel 258 TEUF.

73 Retten fastslog ligeledes i den appellerede doms præmis 142-144, at appellanternes argumentation om, at de nødvendige formaliteter for at kunne indtræde i hvervet ved Parlamentet, udelukkende skulle opfyldes for denne institution, ikke fandt støtte i dom af 19. december 2019, Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115).

74 I appelskriftet har appellanterne i det væsentlige kritiseret Retten for at have begået retlige fejl, undladt i den appellerede dom at træffe afgørelse og foretaget en række urigtige gengivelser ved at fastslå, at Parlamentet var forpligtet til at tage den liste over valgte medlemmer, som de spanske myndigheder officielt havde fremsendt til det, til efterretning.

75 Det følger imidlertid af betragtningerne i nærværende doms præmis 60-68, at det var uden at begå en retlig fejl med hensyn til valgaktens artikel 8 og 12 og uden at tilsidesætte chartrets artikel 39, stk. 2, at Retten, som ikke i dommen foretog en urigtig gengivelse for så vidt angår indholdet af meddelelserne af 17. og 20. juni 2019 eller indholdet af skrivelsen af 27. juni 2019, fastslog, at Parlamentets formand ikke uden at tilsidesætte den kompetencefordeling mellem Unionen og medlemsstaterne, der er indført ved valgakten, kunne se bort fra den liste over valgte medlemmer, som de spanske myndigheder officielt havde meddelt ham, hvis rigtighed han ikke havde kompetence til at kontrollere.

76 Valgaktens artikel 5, stk. 1, som præciserer, at den femårige periode, for hvilken medlemmerne af Parlamentet vælges, begynder ved åbningen af den første session efter hvert valg, kan ikke rejse tvivl om denne konklusion, eftersom denne bestemmelse begrænser sig til at fastlægge de tidsmæssige grænser for parlamentsmedlemmernes mandat og ikke regulerer kompetencefordelingen mellem Den Europæiske Union og medlemsstaterne på valgområdet.

77 Dette er heller i tilfældet for dom af 19. december 2019, Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115). Det skal nemlig bemærkes, at i den sag, der gav anledning til denne dom, blev Domstolen af Tribunal Supremo (øverste domstol) forelagt en anmodning om præjudiciel afgørelse af det særskilte spørgsmål om, på hvilket tidspunkt en person, der er valgt til Parlamentet, opnår status som medlem af denne institution med henblik på at fastsætte den dato, fra hvilken den pågældende nyder den immunitet, der er fastsat i artikel 9, stk. 2, i protokollen vedrørende privilegier og immuniteter, der er knyttet til denne status. I denne forbindelse fastslog Domstolen, at status som medlem af Parlamentet opnås fra tidspunktet for den officielle bekendtgørelse af valgresultaterne, som den bemærkede havde fundet sted den 13. juni 2019 for så vidt angår de valg, der blev afholdt i Spanien den 26. maj 2019. Domstolen tog derimod ikke stilling til, hvilke konsekvenser Parlamentet skulle drage af den omstændighed, at de nationale myndigheder havde givet meddelelse om listen over valgte medlemmer, og den tog navnlig ikke stilling til spørgsmålet om, hvorvidt denne institution var bundet af en sådan meddelelse, som ikke var genstand for den forelæggende rets spørgsmål.

78 Dom af 19. december 2019, Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115), der langt fra støtter appellanternes argumenter, bekræfter i virkeligheden Rettens analyse, idet Domstolen i denne doms præmis 69 bemærkede, at Parlamentet ikke har beføjelse til at rejse tvivl om lovligheden af den officielle bekendtgørelse af valgresultaterne eller til at kontrollere, at de er i forenelige med EU-retten, hvilket, således som det fremgår af nærværende doms præmis 64, indebærer, at Parlamentet er forpligtet til at tage de officielle meddelelser om de resultater, som de nationale myndigheder har fremsendt, til efterretning, såsom i det foreliggende tilfælde meddelelsen af 17. juni 2019.

79 Retten tilsidesatte således ikke dom af 19. december 2019, Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115), da den i den appellerede doms præmis 130 fastslog, at Parlamentet var forpligtet til at tage den liste over valgte kandidater, som de nationale myndigheder officielt havde fremsendt til Parlamentet, til efterretning, idet denne institution ikke havde kompetence til at udøve nogen form for kontrol med indholdet af denne liste.

80 Det kan i øvrigt heller ikke foreholdes Retten, at den tilsidesatte kendelse af 20. december 2019, Puigdemont i Casamajó og Comín i Oliveres mod Parlamentet (C-646/19 P(R), EU:C:2019:1149), hvorved Domstolens vicepræsident – inden der blev truffet endelig afgørelse i sagen – fastslog, at det ikke kunne udelukkes, at den nationale valgprocedure, der henhører under medlemsstaternes kompetence, skulle anses for at være afsluttet med bekendtgørelsen af resultaterne og uden nogen efterfølgende formaliteter. Som Retten fastslog i den appellerede doms præmis 139, er denne omstændighed, såfremt det antages, at Kongeriget Spanien har overskredet sin kompetence ved at pålægge den forpligtelse til at aflægge ed om troskab mod den spanske forfatning, der er fastsat i den spanske valglovs artikel 224, stk. 2, uden betydning for den forpligtelse, der påhviler Parlamentets formand til at tage de valgresultater til efterretning, som de nationale myndigheder officielt meddeler ham.

81 Det fremgår i denne forbindelse af den appellerede dom, at Retten ikke tog stilling til spørgsmålet om, hvorvidt Kongeriget Spanien i henhold til artikel 223, stk. 2, TEUF og valgaktens artikel 8 havde kompetence til at fastsætte det krav, der er indeholdt i den spanske valglovs artikel 224, stk. 2, eller om dette krav var i strid med EU-retten. Efter at Retten i den appellerede doms præmis 117 med en begrundelse, der ikke indeholder en urigtig gengivelse, havde anført, at appellanterne ikke havde aflagt ed om troskab mod den spanske forfatning som fastsat i denne artikel 224, stk. 2, fandt den derimod i dommens præmis 131 uden at begå en retlig fejl og uden at undlade at træffe afgørelse, at den – på samme måde som Parlamentet ikke kunne rejse tvivl om lovligheden af den liste over valgte kandidater, som de spanske myndigheder officielt havde fremsendt den 17. juni 2019 – ikke selv havde kompetence til at afgøre sådanne spørgsmål. Retten udledte heraf med føje i samme doms præmis 135, at appellanternes argumentation om, at de spanske myndigheder ikke havde kompetence til at fastsætte den forpligtelse, der er nævnt i den spanske valglovs artikel 224, stk. 2, måtte forkastes som irrelevant.

82 Henset til ovenstående betragtninger skal appellanternes argumentation, der er rettet mod den begrundelse, som Retten for fuldstændighedens skyld anførte i den appellerede doms præmis 132-134, hvorved den fandt, at Parlamentet ikke havde enekompetence til at fastsætte betingelserne og kravene for medlemmernes indtræden i embedet, forkastes som irrelevant.

83 Den omstændighed, at Parlamentet efter skrivelsen af 27. juni 2019 vedtog retsakten af 13. januar 2020, hvorved appellanterne fik tilladelse til at indtræde i hvervet, uden at der blev foretaget en forudgående kontrol af deres beføjelser, hvorved det således drog de konsekvenser, som det mente, at der skulle drages af dom af 19. december 2019, Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115), kan under alle omstændigheder ikke ændre den retlige karakter af skrivelsen af 27. juni 2019, således som Retten fastslog i den appellerede doms præmis 121 og 122.

84 Det skal endvidere præciseres, at den ovenstående analyse i modsætning til, hvad appellanterne har gjort gældende, ikke svarer til at tillade medlemsstaterne at se bort fra den kompetencefordeling, der er fastsat i valgakten, eller at tilsidesætte artikel 223, stk. 2, TEUF og artikel 232 TEUF, idet den eventuelt manglende overholdelse af disse bestemmelser kan anfægtes ved de nationale retter – i givet fald efter en præjudiciel forelæggelse for Domstolen – eller direkte for Domstolen på grundlag af artikel 258 TEUF.

85 Hvad i anden række angår instruksen af 29. maj 2019 fastslog Retten efter at have beskrevet og analyseret indholdet heraf i den appellerede doms præmis 184 og 185, at denne instruks ikke havde til følge, at appellanterne blev forhindret i at gennemføre de formaliteter, der gik forud for medlemmernes tiltrædelse af deres hverv, og som bestod i at afgive erklæringen om, at der ikke forelå uforenelighed, og erklæringen om økonomiske interesser, og at den derfor ikke var årsag

til, at de ikke havde mulighed for at deltage i Parlamentets møder fra åbningen den 2. juli 2019 af den første session efter valget. I denne doms præmis 186 og 187 fandt Retten, at denne instruks ikke havde ændret appellanternes retsstilling, og at deres påstand om annullation heraf derfor måtte afvises.

86 For at nå frem til denne konklusion fandt Retten i den appellerede doms præmis 179-182 for det første, at denne instruks, hvorved Parlamentets formand begrænsede sig til at anføre, at adgangen til »velkomstområdet« skulle »sættes i bero« eller suspenderes, og at der ikke skulle foretages en midlertidig akkreditering af de spanske medlemmer, før de spanske myndigheder havde meddelt de endelige resultater, lignede en intern organisationsforanstaltning og var af midlertidig karakter, idet dens virkninger ophørte på datoen for denne meddelelse. For det andet bemærkede Retten, at det fulgte af den foreløbige karakter, at instruksen af 29. maj 2019 ikke berørte appellanternes mulighed for efterfølgende at opnå en endelig akkreditering. For det tredje bemærkede Retten, at det var den omstændighed, at appellanterne ikke fremgik af meddelelsen af den officielle liste over resultater, som de spanske myndigheder havde fremsendt, som var til hinder for, at de kunne indtage deres pladser, og ikke den omstændighed, at de ikke havde underskrevet erklæringen om økonomiske interesser og erklæringen om uforenelighed, idet disse erklæringer ifølge forretningsordenen kunne underskrives efter åbningen af den første parlamentssamling efter valget.

87 I modsætning til, hvad appellanterne har gjort gældende, fremgår det ikke af de sagsakter, der er fremlagt for Domstolen, at Retten i den appellerede dom foretog en urigtig gengivelse eller en forvanskelse af de faktiske omstændigheder ved at anse instruksen af 29. maj 2019 for en særskilt retsakt i forhold til skrivelsen af 27. juni 2019 og ved at fastslå, at virkningerne af denne instruks var ophørt på tidspunktet for de spanske myndigheders officielle meddelelse af resultaterne den 17. juni 2019. Argumentationen om en tilsidesættelse af retten til forsvar som følge af de angivelige urigtige gengivelser skal derfor ligeledes forkastes.

88 Hvad angår den eventuelle modsigelse mellem begrundelsen i den appellerede doms præmis 181, hvori Retten fastslog, at den omstændighed, at appellanterne ikke havde afgivet erklæringen om økonomisk interesse og erklæringen om, at der ikke forelå uforenelighed, ikke kunne forhindre dem i at deltage i møder allerede fra åbningen af Parlamentets første session efter valget, og den begrundelse, der fremgår af denne doms præmis 183, hvori Retten anførte, at appellanterne ikke havde gjort gældende, at instruksen af 29. maj 2019 havde forhindret dem i at undertegne sådanne erklæringer, må det konstateres, at denne præmis 183, som det fremgår af anvendelsen af ordene »endvidere«, er anført for fuldstændighedens skyld i forhold til de grunde, der ikke er behæftet med en retlig fejl eller en urigtig gengivelse i den nævnte doms præmis 179-182. Følgelig skal appellanternes argumentation, der specifikt er rettet mod nævnte præmis 183, forkastes som irrelevant.

89 Endelig begik Retten ikke en retlig fejl i den appellerede doms præmis 184-187 ved af de grunde, der bl.a. fremgår af denne doms præmis 179-182, at udlede, at instruksen af 29. maj 2019 ikke var årsag til, at det var umuligt for appellanterne at deltage i Parlamentets møder, og at den ikke havde ændret deres retsstilling, hvilket indebar, at appellanternes påstand om annullation af denne skrivelse skulle afvises.

90 Det følger af samtlige ovenstående betragtninger, at det første anbringende skal forkastes.

Det andet anbringende

– *Parternes argumenter*

91 Med det andet anbringende, som appellanterne har gjort gældende subsidiært, har de kritiseret Retten for at have anlagt en fejlagtig fortolkning af den kompetencefordeling mellem de nationale myndigheder og Parlamentet, der er fastsat i valgaktens artikel 12. De har herved opfordret Domstolen til at ændre den praksis, der følger af dom af 30. april 2009, Italien og Donnici mod Parlamentet (C-393/07 og C-9/08, EU:C:2009:275). De er navnlig af den opfattelse, at Parlamentet under alle omstændigheder havde kompetence til at træffe afgørelse om en valgklage på grundlag af forretningsordenens artikel 3, stk. 1, idet det ellers ville tilsidesætte effektivitetsprincippet, og at Retten begik en retlig fejl i den appellerede dom, da den uden forbehold fastslog, at valgakten udelukkede, at Parlamentet havde kompetence til at træffe afgørelse om indsigelser baseret på national ret, herunder når valgakten henviser til denne ret. De har tilføjet, at Unionens retsinstanser bør være i stand til at efterprøve alle retsakter, der fratager et medlem af Europa-Parlamentet sine rettigheder.

92 Mere subsidiært har appellanterne gjort gældende, at valgaktens artikel 12 eller enhver anden bestemmelse i denne akt, statutten for Europa-Parlamentets medlemmer eller EU-retten, hvoraf det fremgår, at denne institution er bundet af medlemsstaternes meddelelser på valgområdet, selv når de overskrider deres beføjelser, er i strid med den primære ret, navnlig artikel 10 TEU og 14 TEU samt chartrets artikel 39, stk. 2.

93 Parlamentet og Kongeriget Spanien har i det væsentlige gjort gældende, at det, henset til besvarelsen af det første anbringende, ikke er nødvendigt, at Domstolen undersøger det andet anbringende, for så vidt som det vedrører en anfægtelse af den retspraksis, der følger af dom af 30. april 2009, Italien og Donnici mod Parlamentet (C-393/07 og C-9/08, EU:C:2009:275).

94 Parlamentet er i øvrigt af den opfattelse, at den ulovlighedsindsigelse, som appellanterne har fremsat, skal afvises, fordi den er fremsat for første gang i forbindelse med appellen, eller subsidiært som ugrundet under alle omstændigheder.

– *Domstolens bemærkninger*

95 Med det andet anbringende har appellanterne gjort gældende, at Retten ved i den appellerede dom at anvende den retspraksis, der følger af dom af 30. april 2009, Italien og Donnici mod Parlamentet (C-393/07 og C-9/08, EU:C:2009:275), foretog en urigtig fortolkning af kompetencefordelingen mellem Unionen og medlemsstaterne på valgområdet, og nærmere bestemt af valgaktens artikel 12. Det fremgår imidlertid af de grunde, der er anført som svar på det første appelanbringende, navnlig i denne doms præmis 59-67, at denne argumentation skal forkastes.

96 Hvad angår den ulovlighedsindsigelse, som appellanterne har fremsat subsidiært, skal det bemærkes, at det følger af fast retspraksis, at Domstolens kompetence under en appel er begrænset til at tage stilling til Rettens bedømmelse af de anbringender og argumenter, der er blevet behandlet for den. Såfremt der gives en part adgang til at fremføre et anbringende for første gang under sagen ved Domstolen, som ikke er blevet fremført for Retten, vil det nemlig være ensbetydende med at give denne part mulighed for at forelægge Domstolen – der har en

begrænset kompetence i appelsager – en mere omfattende tvist end den, der er blevet forelagt Retten (jf. i denne retning dom af 29.2.2024, Euranimi mod Kommissionen, C-95/23 P, EU:C:2024:177, præmis 53 og den deri nævnte retspraksis).

97 Ud over at den ulovlighedsindsigelse, som appellanterne har påberåbt sig i forbindelse med det andet anbringende, ikke er ledsaget af præciseringer, der gør det muligt at vurdere, om den er begrundet, fremgår det i det foreliggende tilfælde af de sagsakter, der er forelagt for Domstolen, at denne ulovlighedsindsigelse er blevet fremsat for første gang i forbindelse med appellen. Den skal følgelig afvises.

98 Det følger af det ovenfor anførte, at det andet anbringende skal forkastes i sin helhed.

Det tredje og det fjerde anbringende

– *Parternes argumenter*

99 Med det tredje anbringende har appellanterne i det væsentlige foreholdt Retten, at den begik en retlig fejl og gav en utilstrækkelig begrundelse for den appellerede dom, da den fastslog, at Parlamentets formands afslag på at vedtage et hasteinitiativ på grundlag af forretningsordenens artikel 8 ikke udgjorde en anfægtelig retsakt på grundlag af artikel 263 TEUF. De er af den opfattelse, at det var med urette, at Retten i det foreliggende tilfælde fastslog, at et sådant afslag ikke var knyttet til afslaget på at anerkende dem som medlemmer af Parlamentet. Ifølge appellanterne har Retten ved at træffe afgørelse, som den har gjort, set bort fra den forpligtelse, der påhviler Parlamentet, til at bistå sine medlemmer, og som følger af forretningsordenens artikel 5, stk. 2. De har ligeledes anført, at hvis den appellerede dom skal fortolkes således, at Retten er af den opfattelse, at det anfægtede afslag udgjorde en ikkeeksisterende retsakt, ville den appellerede dom være behæftet med en retlig fejl og en urigtig gengivelse.

100 Med det fjerde anbringende har appellanterne i det væsentlige gjort gældende, at Retten i den appellerede dom foretog en urigtig gengivelse, idet den fastslog, at de ikke havde indgivet en anmodning om beskyttelse af deres immunitet på grundlag af forretningsordenens artikel 7 og 9. De er endvidere af den opfattelse, at Retten begik en retlig fejl og tilsidesatte den retspraksis, der følger af dom af 21. oktober 2008, Marra (C-200/07 og C-201/07, EU:C:2008:579), idet den fastslog, at et afslag på at meddele en sådan anmodning til plenarforsamlingen ikke har retsvirkninger, der kan anfægtes på grundlag af artikel 263 TEUF.

101 Parlamentet og Kongeriget Spanien har i det væsentlige gjort gældende, at såfremt det tredje anbringende ikke afvises, skal det forkastes som ugrundet. De har gjort gældende, at det fjerde anbringende skal forkastes som irrelevant eller som ugrundet.

– *Domstolens bemærkninger*

102 Det tredje og det fjerde anbringende rejser begge spørgsmål vedrørende opbygningen og indholdet af de mekanismer til beskyttelse af privilegier og immuniteter, der er fastsat i henholdsvis forretningsordenens artikel 7 og 9 og artikel 8. De skal derfor behandles sammen.

103 I den appellerede doms præmis 155-158 fastslog Retten, at den omstændighed, at formanden for denne institution undlod at vedtage et hasteinitiativ med henblik på at bekræfte Carles Puigdemont i Casamajós og Antoni Comín i Oliveres' privilegier og immuniteter på grundlag af

forretningsordenens artikel 8, ikke fulgte af formandens eventuelle afslag på at anerkende dem som medlemmer af Parlamentet, men af, at han ikke havde udøvet sin skønsbeføjelse til at vedtage eller ikke vedtage et sådant initiativ. Retten udledte heraf, at den manglende udøvelse af en sådan beføjelse ikke kunne være genstand for et annullationssøgsmål på grundlag af artikel 263 TEUF. Retten præciserede i øvrigt for fuldstændighedens skyld, at selv hvis Parlamentets formands manglende vedtagelse af et sådant initiativ var resultatet af, at formanden angiveligt havde afslået at anerkende dem som medlemmer af Parlamentet, ville et sådant afslag under alle omstændigheder ikke have haft bindende virkning for de spanske myndigheder.

104 I den appellerede doms præmis 160-167 forkastede Retten dernæst den argumentation, hvorved appellanterne, henset til forretningsordenens artikel 9, stk. 1, havde anfægtet Parlamentets formands afslag på at fremsende deres anmodning om beskyttelse af deres privilegier og immuniteter til det kompetente udvalg med den begrundelse, at de ikke havde indgivet en sådan anmodning på grundlag af forretningsordenens artikel 7 og 9, idet denne argumentation blev anset for at være rettet mod en ikkeeksisterende retsakt.

105 Forretningsordenens artikel 7 vedrører beskyttelsen af de privilegier og immuniteter, der tilkommer medlemmerne af Parlamentet. Det fremgår navnlig af denne artikels stk. 1, at i tilfælde, hvor det hævdes, at et medlems eller tidligere medlems privilegier og immuniteter er blevet krænket eller forventes at blive krænket af en medlemsstats myndigheder, kan Parlamentet i overensstemmelse med forretningsordenens artikel 9, stk. 1, anmodes om at træffe afgørelse om, hvorvidt der rent faktisk er sket eller kan forventes at ske en krænkelse af disse privilegier og immuniteter. Ordlyden af forretningsordenens artikel 7, stk. 5, indebærer, at afgørelsen om ikke at efterkomme en sådan anmodning kan være genstand for et annullationssøgsmål på grundlag af artikel 263 TEUF.

106 I forretningsordenens artikel 9, stk. 1 og 2, om procedurer vedrørende immunitet præciseres det, at en anmodning om beskyttelse af privilegier og immuniteter som omhandlet i forretningsordenens artikel 7, stk. 1, kan rettes til Parlamentet af et medlem eller et tidligere medlem eller af et andet medlem, der har ret til at repræsentere det pågældende medlem eller tidligere medlem. Forretningsordenens artikel 9, stk. 3-14, indeholder en detaljeret beskrivelse af den procedure, der finder anvendelse på sådanne anmodninger, og som navnlig omfatter, at det kompetente udvalg under Parlamentet gennemfører en undersøgelsesfase, at det berørte medlem eller tidligere medlem får mulighed for at blive hørt og for at fremlægge ethvert bevis, som den pågældende måtte anse for relevant, at Parlamentet behandler det eller de forslag til afgørelse, som fremsættes af udvalget, og at der gives medlemmet eller det tidligere medlem og den pågældende medlemsstat meddelelse om den vedtagne foranstaltning.

107 Forretningsordenens artikel 8 vedrører hasteforanstaltninger truffet af Parlamentets formand for at sikre et medlems immunitet. Det fremgår af denne bestemmelse, at i tilfælde, hvor et medlem er blevet anholdt eller medlemmets bevægelsesfrihed er blevet indskrænket, og dette øjensynligt er sket i strid med den pågældendes privilegier og immuniteter, kan Parlamentets formand efter at have rådført sig med det kompetente udvalgs formand og ordfører vedtage en hasteforanstaltning med henblik på at sikre det pågældende medlems privilegier og immuniteter. Når Parlamentets formand gør brug af denne beføjelse, giver formanden udvalget meddelelse om denne foranstaltning, og udvalget tager denne meddelelse til efterretning på det næstfølgende møde og giver institutionen meddelelse herom.

108 Det følger af disse bestemmelser, at forretningsordenen fastsætter to forskellige mekanismer til beskyttelse af Europa-Parlamentets medlemmers privilegier og immuniteter. Den ene mekanisme, der er fastsat i forretningsordenens artikel 7 og 9, indledes efter anmodning til Parlamentets formand og behandles i henhold til den procedure, der er fastsat i artikel 9, og som bl.a. skal sikre det pågældende medlems eller tidligere medlems rettigheder. Denne mekanisme giver anledning til, at Parlamentet træffer en afgørelse, idet det af forretningsordenens artikel 7, stk. 5, fremgår, at denne afgørelse kan gøres til genstand for et annullationssøgsmål i henhold til artikel 263 TEUF. Den anden mekanisme, der er fastsat i forretningsordenens artikel 8, henhører derimod under et individuelt initiativ, som det alene tilkommer Parlamentets formand at tage, og som ikke er underlagt nogen proceduremæssige formaliteter, idet sidstnævnte alene er forpligtet til efterfølgende at underrette Parlamentets kompetente udvalg og institutionen.

109 I modsætning til forretningsordenens artikel 7 og 9 tildeler forretningsordenens artikel 8 således Parlamentets formand en selvstændig beføjelse til hurtigt at tage initiativ til at bekræfte et medlems privilegier og immuniteter, når de i denne artikel 8 fastsatte betingelser er opfyldt. Det fremgår ligeledes af opbygningen af den nævnte artikel 8, sammenholdt med de øvrige bestemmelser i forretningsordenen, at Parlamentets formand ikke er forpligtet til at tage et sådant initiativ, men i denne henseende råder over en vid skønsbeføjelse, som udelukker, at medlemmerne kan kræve, at formanden indtager en bestemt holdning (jf. analogt dom af 9.12.2014, Schönberger mod Parlamentet, C-261/13 P, EU:C:2014:2423, præmis 24).

110 Som Retten fastslog i den appellerede doms præmis 155-157, idet den angav en tilstrækkelig begrundelse og ikke begik en retlig fejl i lyset af forretningsordenens artikel 5, stk. 2, udgør Parlamentets formands manglende udøvelse af den beføjelse, der er tillagt denne i henhold til forretningsordenens artikel 8 – som ikke udspringer af formandens angivelige afslag på at anerkende dem som medlemmer af Europa-Parlamentet, men af den pågældendes udøvelse af den vide skønsbeføjelse, som vedkommende er tillagt – ikke en anfægtelig retsakt som omhandlet i artikel 263 TEUF.

111 Den argumentation, som appellanterne har fremsat mod de grunde, som Retten for fuldstændighedens skyld anførte i den appellerede doms præmis 158, skal forkastes som irrelevant.

112 Det fremgår i øvrigt af de sagsakter, som er fremlagt for Domstolen, at Retten ikke i den appellerede dom foretog en urigtig gengivelse ved i dommens præmis 163 og 164 at fastslå, at appellanternes anmodning om beskyttelse af deres privilegier og immuniteter var støttet på forretningsordenens artikel 8, stk. 1, og ikke på forretningsordenens artikel 7 og 9, som ikke var nævnt heri.

113 Det var ligeledes med føje, at Retten i dommens præmis 165 og 166 fastslog, at appellanternes anfægtelse af Parlamentets formands angivelige afslag på at fremsende deres anmodning til denne institutions kompetente udvalg var rettet mod en materielt ikkeeksisterende retsakt, idet der ikke var fremsat en anmodning på grundlag af forretningsordenens artikel 7 og 9. En sådan forudgående fremsendelse af anmodningen med henblik på behandling i det kompetente udvalg vedrører nemlig kun anmodninger om beskyttelse af privilegier og immuniteter, der er fremsat på grundlag af forretningsordenens artikel 7 og 9, som, således som det er fastslået i denne doms præmis 107 og 108, indfører en anden mekanisme end den, der er fastsat i forretningsordenens artikel 8.

114 Det skal endvidere præciseres, at argumentet om, at Retten ved at træffe afgørelse, som den gjorde, tilsidesatte dom af 21. oktober 2008, Marra (C-200/07 og C-201/07, EU:C:2008:579), ikke kan tiltrædes, eftersom denne dom vedrører det særskilte spørgsmål om de konsekvenser, som en national ret, for hvilken der er anlagt sag mod et medlem af Europa-Parlamentet, skal drage af den omstændighed, at der foreligger en anmodning om beskyttelse af privilegier og immuniteter, som den berørte har fremsat for Parlamentet. Der kan under alle omstændigheder ikke drages konklusioner heraf for så vidt angår karakteren af den manglende vedtagelse af et hasteinitiativ som det, der er fastsat i forretningsordenens artikel 8.

115 Det følger af det ovenstående, at det tredje og det fjerde appelanbringende skal forkastes, og at appellen derfor skal forkastes i sin helhed.

Sagsomkostninger

116 I henhold til procesreglementets artikel 184, stk. 2, træffer Domstolen afgørelse om sagsomkostningerne, såfremt appellen ikke tages til følge.

117 I henhold til procesreglementets artikel 138, stk. 1, der i medfør af samme reglements artikel 184, stk. 1, finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.

118 Da Parlamentet har nedlagt påstand om, at appellanterne tilpligtes at betale sagsomkostningerne, og appellanterne har tabt sagen, bør det pålægges sidstnævnte at bære deres egne omkostninger og betale Parlamentets omkostninger, herunder de omkostninger der er forbundet med sagen om foreløbige forholdsregler i sag C-600/22 P-R.

119 I henhold til procesreglementets artikel 184, stk. 4, kan Domstolen bestemme, at en intervenient i første instans, som ikke selv har iværksat appel, skal bære sine egne omkostninger, når den pågældende har deltaget i den skriftlige eller den mundtlige del af retsforhandlingerne i appelsagen. I det foreliggende tilfælde bestemmes det, at Kongeriget Spanien, der var intervenient i første instans, og som har deltaget i den skriftlige del af retsforhandlingerne i appelsagen, skal bære sine egne omkostninger, herunder de omkostninger der er forbundet med sagen om foreløbige forholdsregler i sag C-600/22 P-R.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Fjerde Afdeling):

1) **Appellen forkastes.**

2) **Carles Puigdemont i Casamajó og Antoni Comín i Oliveres bærer hver deres egne omkostninger og betaler de af Europa-Parlamentet afholdte omkostninger.**

3) **Kongeriget Spanien bærer sine egne omkostninger.**

Underskrifter